

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-55>

**INTERNATIONAL LEGAL ASPECT OF THE PROTECTION
OF THE RIGHTS OF TRANSGENDER PERSONS**

**МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ЗАХИСТУ ПРАВ
ТРАНСГЕНДЕРНИХ ОСІБ**

Nevidoma O. A.

*Graduate Student at the Department
of Administration,
Financial and Information Law
Uzhgorod National University
ORCID ID: 0009-0006-7588-5140
Uzhgorod, Ukraine*

Невідома О. А.,

*аспірантка кафедри
адміністративного,
фінансового та інформаційного права,
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»
ORCID ID: 0009-0006-7588-5140
м. Ужгород, Україна*

На міжнародно-правовому рівні, згідно сучасних тенденцій, гендерна ідентичність особи дедалі більше сприймається саме як право людини. Міжнародні організації та національні правові системи все більш поширено та буквально закликають до недискримінації на основі гендерної ідентичності особи, а також до забезпечення рівноправності для трансгендерних осіб.

В 2011 році ООН прийняла Резолюцію 17/19 – першу щодо прав людини в контексті сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. З цього моменту було розпочато нову сторінку в історії ООН для прав ЛГБТІ-спільноти. За вищезгаданим документом незабаром послідували й наступні - резолюції Ради ООН з прав людини – 27/32 «Права людини, сексуальна орієнтація і гендерна ідентичність» від 2 жовтня 2014 року і 32/2 «Захист від насильства і дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації і гендерної ідентичності» від 30 червня 2016 року.

Не менш вагомою в даній сфері є і діяльність Європейського Союзу, зокрема Європейського об'єднаного агентства фундаментальних прав людини (Fundamental Rights Agency), основного органу Європейського Союзу, що здійснює регулювання питання дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. З 2008 року Агентство регулярно публікує звіти, які висвітлюють ситуацію стосовно

вищезгаданої проблематики в країнах-членах ЄС з правової та соціальної точок зору [1].

На рівні Ради Європи також приділяється багато уваги необхідності захисту від дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації і гендерної ідентичності. У Рекомендаціях країнам-членам Ради Європи наголошується на необхідності імплементувати відповідні стандарти, і зокрема заборонити дискримінацію на підставі гендерної ідентичності в національному законодавстві, оскільки належний порядок зміни статі трансгендерними особами, а також подальше визнання зміненої статі – одна з основних умов дотримання принципів рівності та недискримінації за ознакою гендерної ідентичності [2].

На сьогоднішній день, Радою Європи було прийнято ряд документів спрямованих на захист трансгендерних людей від дискримінації, а також на максимальне забезпечення прав трансгендерних осіб в сфері зміни (корекції) статевої приналежності, а саме:

- Прийняті Комітетом Міністрів Рекомендації СМ/Rec(2010)5 стосовно заходів боротьби з дискримінацією на основі сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності;

- Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи 2048 (2015) стосовно дискримінації трансгендерних осіб в Європі;

- Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи 2191 (2017) щодо забезпечення прав людини та боротьби з дискримінацією щодо інтерсексуальних людей;

- З'їзд місцевих та регіональних влад Ради Європи: Резолюція 380 (2015), що гарантує права лесбійок, геїв, бісексуалів та трансгендерів: зобов'язання європейських міст та регіонів;

- Резолюція 230 (2007) щодо свободи зібрання та вираження для ЛГБТ осіб.

Рекомендація Комітету Міністрів СМ/Rec(2010)5 містить в собі перелік вимог до країн-членів Ради Європи, дотримання яких покликане забезпечити право на повагу до приватного та сімейного життя, право на здоров'я та працевлаштування для осіб, що змінюють стать. Держави-члени, зокрема, повинні гарантувати юридичне визнання зміненої статі особи не лише

шляхом забезпечення можливості зміни імені та статевого маркеру в офіційних документах швидким, прозорим та доступним шляхом, але й забезпечити, наскільки можливо, відповідне визнання недержавними представниками в ключових документах, таких як сертифікати про освіту та документи в трудовій сфері. Необхідно запровадити для транссексуальної особи право на шлюб відповідно її зміненої статі, а також можливість закріпити взаємні права та обов'язки між неодруженими парами, включаючи пенсійні пільги та орендні (житлові) права [3].

Комітет Міністрів закликає звернути особливу увагу на забезпечення ефективного захисту права на приватність трансгендерних осіб у сфері працевлаштування, зокрема під час подання заяв на роботу, з метою уникнення нерелевантного «розкриття» їхньої гендерної історії перед роботодавцями та іншими працівниками.

Країни-члени повинні також забезпечити трансгендерним особам доступ до всіх необхідних послуг щодо зміни статевої приналежності, включаючи психологічну, ендокринологічну та хірургічну допомогу. При цьому, трансгендери не повинні піддаватися нерозумним вимогам або примусовим процедурам без їх на те згоди.

Як бачимо, міжнародні організації активно працюють над захистом прав трансгендерних осіб, закликаючи країни-члени забезпечити юридичне визнання зміненої статі, захист приватності та доступ до необхідних медичних послуг, що відображає прагнення до повної інтеграції та рівноправності трансгендерних осіб в усіх сферах життя.

Література:

1. The European Union Agency for Fundamental Rights. *European Law Institute*: website. URL: <https://www.europeanlawinstitute.eu/membership/institutional-members/fra/>.
2. Декларація Комітету міністрів «Перетворення гендерної рівності в реальність», прийнята в Мадриді, Іспанія, 12 травня 2009 року. URL: <https://rm.coe.int/168047a6c4>.

3. Рекомендація CM/Rec(2010)5 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам про заходи з боротьби проти дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності.

URL:

<https://genderindetail.org.ua/library/ukraina/rekomendatsiya-cmrec20105-komitetu-ministriv-radi-evropi-derzhavam-chlenam-pro-zahodi-z-borotbi-proti-diskriminatsii-za-oznakami-sexualnoi-orientatsii-abo-gendernoi-identichnosti-134655.html>.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-56>

THE ISSUE OF THE OBJECT OF CRIMINAL OFFENSES IN THE FIELD OF ROAD SAFETY

ПРОБЛЕМА ОБ'ЄКТА КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Kysko A. I.

*PhD in Law, Associate Professor
at the Department of Operational
and Investigative Activities
and Information Security
of the Faculty No. 3,
Donetsk State University
of Internal Affairs
Kropyvnytskyi, Ukraine*

Кисько А. І.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
та інформаційної безпеки
факультету № 3,
Донецький державний університет
внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна*

Проблема об'єкта кримінального правопорушення – хоча й не нова, але одна з найважливіших у науці кримінального права. Будь-яке кримінально-правове дослідження проблеми відповідальності за конкретне діяння або групу однорідних діянь, насамперед, як вихідну позицію, передбачає аналіз об'єкта кримінального правопорушення. В свою чергу, виокремлення та групування кримінальних правопорушень за узагальнюючим їх об'єктом створює сприятливі умови для детального та багатостороннього аналізу певної групи суспільних відносин в конкретній сфері людської діяльності.